

1826**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI I PRACY¹⁾**

z dnia 20 października 2005 r.

w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących ograniczenia emisji lotnych związków organicznych powstających w wyniku wykorzystywania rozpuszczalników organicznych w niektórych farbach, lakierach, preparatach do odnawiania pojazdów²⁾

Na podstawie art. 169 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa szczegółowe wymagania dotyczące spełnienia obowiązku ograniczania emisji lotnych związków organicznych (LZO) przez określenie dopuszczalnych wartości maksymalnych ich zawartości w niektórych farbach, lakierach, preparatach do odnawiania pojazdów, dla zapobiegania lub redukcji zanieczyszczeń powietrza biorących udział w tworzeniu ozonu troposferycznego.

2. Lotne związki organiczne, zwane dalej „LZO”, w rozumieniu przepisów rozporządzenia, oznaczają związki organiczne o początkowej temperaturze wrzenia mniejszej lub równej 250 °C, mierzonej w warunkach ciśnienia normalnego 101,3 kPa.

3. Wymagania, o których mowa w ust. 1, dotyczą następujących produktów z limitowaną zawartością LZO:

1) farb, lakierów, przeznaczonych do malowania budynków, ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji, stosowanych dla dekoracji, funkcjonalności i ochrony, z wyłączeniem farb, lakierów w aerozolu:

a) farby matowe, z połyskiem mniejszym lub równym 25 jednostkom połysku przy kącie $\alpha = 60^\circ$,

przeznaczone do malowania ścian, sufitów wewnątrz budynków,

b) farby z połyskiem większym od 25 jednostek połysku przy kącie $\alpha = 60^\circ$, przeznaczone do malowania ścian, sufitów wewnątrz budynków,

c) farby przeznaczone do malowania zewnętrznych murów, podłoży mineralnych z kamienia, betonu, cegły, tynku,

d) farby kryjące, tworzące powłokę nieprzezroczystą, przeznaczone do malowania wewnętrznych albo zewnętrznych elementów wykończeniowych, okładzin z drewna, metalu lub tworzyw sztucznych; farby te obejmują podkłady i międzywarstwy,

e) lakiery przezroczyste, półprzezroczyste:

— przeznaczone do malowania wewnętrznych lub zewnętrznych elementów wykończeniowych,

— przeznaczone do dekoracji i ochrony drewna, metalu i tworzyw sztucznych,

f) lakiery, o których mowa w lit. e, obejmują nieprzezroczyste bejce, stosowane do dekoracji i ochrony drewna przed czynnikami atmosferycznymi, zgodnie z Polską Normą PN-EN 927-1 dla kategorii półtrwałych,

g) bejce cienkopowłokowe, zgodnie z Polską Normą PN-EN 927-1, tworzące powłokę o średniej grubości mniejszej niż 5 μm ,

h) farby o właściwościach uszczelniających lub blokujących, przeznaczone do malowania oraz gruntowania drewna, ścian i sufitów,

i) farby do gruntowania o właściwościach wiążących, przeznaczone do związania luźnych części podłoża lub nadania właściwości hydrofobowych oraz farby do ochrony drewna,

j) farby jednoskładnikowe wysokojakościowe, przeznaczone do uzyskania powłok o specjalnych wymaganiach, takie jak:

— farby do gruntowania i nawierzchniowe na tworzywa sztuczne,

— farby do gruntowania na stal lub na metale reaktywne, na przykład cynk, aluminium,

— farby antykorozyjne,

— farby na podłogi włącznie z podłogami drewnianymi, cementowymi,

— farby opóźniające palenie,

— farby stosowane w przemyśle spożywczym lub stosowane w obiektach służby zdrowia,

¹⁾ Minister Gospodarki i Pracy kieruje działem administracji rządowej — gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki i Pracy (Dz. U. Nr 134, poz. 1428).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają postanowienia dyrektywy 2004/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie ograniczeń emisji lotnych związków organicznych w wyniku stosowania rozpuszczalników organicznych w niektórych farbach i lakierach oraz w produktach do odnawiania pojazdów, a także zmieniającej dyrektywę 1999/13/WE (Dz. Urz. WE L 143 z 30.04.2004, str. 87 i n.).

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 115, poz. 1229, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 233, poz. 1957, z 2003 r. Nr 46, poz. 392, Nr 80, poz. 717 i 721, Nr 162, poz. 1568, Nr 175, poz. 1693, Nr 190, poz. 1865 i Nr 217, poz. 2124, z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 49, poz. 464, Nr 70, poz. 631, Nr 91, poz. 875, Nr 92, poz. 880, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1263, Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2784 oraz z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 62, poz. 552, Nr 113, poz. 954, Nr 130, poz. 1087, Nr 132, poz. 1110, Nr 163, poz. 1362, Nr 167, poz. 1399, Nr 169, poz. 1420, Nr 175, poz. 1458 i 1462 i Nr 180, poz. 1495.

- k) farby dwuskładnikowe wysokojakościowe, przeznaczone do takich samych celów jak farby jednoskładnikowe, o których mowa w lit. j, z dodawanym przed stosowaniem drugim składnikiem,
- l) farby tworzące powłoki wielobarwne, przeznaczone do bezpośredniego uzyskania na podłożu powłok dwu- lub wielobarwnych,
- m) farby przeznaczone do uzyskania powłok ze specjalnym efektem estetycznym na specjalnie przygotowanych i wstępnie pomalowanych podłożach lub powłok bazowych, dla których efekt estetyczny uzyskuje się za pomocą obróbki mechanicznej;
- 2) preparatów do odnawiania pojazdów, przeznaczonych do malowania pojazdów lub ich elementów, preparatów stosowanych do częściowych napraw, konserwacji i dekoracji pojazdów poza instalacjami produkcyjnymi:
- a) preparaty do przygotowania, czyszczenia wstępnego, przeznaczone do usuwania starych powłok, rdzy, mechanicznie lub chemicznie, albo do przygotowania niepomalowanych powierzchni:
- preparaty do przygotowania wstępnego, przeznaczone do mycia pistoletów do natrysku i innych urządzeń, zmywacze powłok farb, środki do odtłuszczenia, włącznie z rodzajami antystatycznymi dla tworzyw sztucznych, oraz środki do usuwania silikonu,
 - preparaty do czyszczenia wstępnego, przeznaczone do usuwania zanieczyszczeń z powierzchni, przed nałożeniem powłok,
- b) kity szpachlowe, szpachlówki na karoserie, obejmujące mieszanki o dużej zawartości rozdrobnionych substancji stałych, przeznaczone do wypełniania ubytków powierzchni przed nałożeniem podkładu wypełniającego,
- c) farby do gruntowania, obejmujące farby przeznaczone do nakładania bezpośrednio na metal lub na istniejącą powłokę do ochrony podłoża przed korozją, stosowane przed podkładem wypełniającym:
- podkłady wypełniające, przeznaczone do stosowania bezpośrednio przed nałożeniem powłoki nawierzchniowej dla ochrony przed korozją i zapewnienia przyczepności powłoki nawierzchniowej, wyrównujące nierówności powierzchni,
 - farby do gruntowania metalu, takie jak farby zwiększające przyczepność, uszczelniające, wyrównujące, podkłady wypełniające do nakładania natryskiem, podkłady niewymagające szlifowania oraz farby do gruntowania tworzyw sztucznych,
 - farby do gruntowania reaktywne, zawierające co najmniej 0,5 % wagowych kwasu fosforowego, przeznaczone do nakładania bezpośrednio na powierzchnię metalu dla zapewnienia przyczepności i ochrony przed korozją; farby do gruntowania dopuszczone do spawania oraz farby do przygotowania powierzchni ocynkowanych i cynkowych,
- d) farby nawierzchniowe pigmentowane, przeznaczone do nakładania w jednej lub wielu warstwach, tworzące powłokę bazową z połyskiem, o dużej trwałości, łącznie z powłokami bazowymi i przezroczystymi:
- farby bazowe, pigmentowane, przeznaczone do uzyskania barwy i żądanych efektów optycznych, z wyłączeniem połysku i odporności powierzchniowej,
 - lakiery tworzące powłoki przezroczyste, nadające powłokom połysk i właściwości odpornościowe,
- e) farby wykończeniowe z efektami specjalnymi, przeznaczone do stosowania jako jednowarstwowe powłoki nawierzchniowe o specjalnych właściwościach, takich jak efekt metaliczny lub perłowy, wysokojakościowe powłoki barwne i przezroczyste (na przykład odporne na zarysowanie lub fluorowane), farby bazowe odbijające światło, wykończeniowe teksturowane, przeciwpoślizgowe, nieodpryskujące, wykończeniowe wewnętrzne, masy do uszczelniania podwozia, jak również farby, masy do uszczelniania podwozia w aerozolu.
4. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do produktów stosowanych wyłącznie w instalacjach, o których mowa w rozdziale 6 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 sierpnia 2003 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji (Dz. U. Nr 163, poz. 1584).
- § 2. Dopuszczalne wartości maksymalnej zawartości LZO w farbach, lakierach, preparatach do odnawiania pojazdów oraz terminy obowiązywania tych wartości są określone w załączniku do rozporządzenia.
- § 3. Dopuszcza się wprowadzenie do obrotu produktów, o których mowa w § 1 ust. 3, jeżeli zawartość LZO w tych produktach nie przekracza dopuszczalnych wartości podanych w załączniku.
- § 4. Producent zamieszcza na etykiecie produktów, o których mowa w § 1 ust. 3, przed wprowadzeniem ich do obrotu informację o:
- 1) produkcie i dopuszczalnej zawartości LZO, w g/l, określonej w załączniku do rozporządzenia;
 - 2) maksymalnej zawartości LZO, w g/l, w produkcie gotowym do użycia.
- § 5. Produkty, o których mowa w § 1 ust. 3, wyprodukowane do dnia:
- 1) 1 stycznia 2007 r. i niespełniające wymagań zawartych w załączniku, mogą być wprowadzane do obrotu i wykorzystywane do dnia 1 stycznia 2008 r.;
 - 2) 1 stycznia 2010 r. i niespełniające wymagań zawartych w załączniku, mogą być wprowadzane do obrotu i wykorzystywane do dnia 1 stycznia 2011 r.
- § 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 31 października 2005 r.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy
z dnia 20 października 2005 r. (poz. 1826)

**DOPUSZCZALNE WARTOŚCI MAKSYMALNEJ ZAWARTOŚCI LZO W FARBACH I LAKIERACH
ORAZ PREPARATACH DO ODNAWIANIA POJAZDÓW**

Kategoria A. Dopuszczalne wartości maksymalnej zawartości LZO w farbach i lakierach

Lp.	Produkt	Typ	Etap I (g/l) ¹⁾ (od 1 stycznia 2007 r.)	Etap II (g/l) ¹⁾ (od 1 stycznia 2010 r.)
1	Farby matowe na wewnętrzne ściany i sufity z połyskiem mniejszym lub równym 25 jednostkom przy kącie $\alpha=60^\circ$	FW ²⁾	75	30
		FR ²⁾	400	30
2	Farby z połyskiem na wewnętrzne ściany i sufity z połyskiem większym od 25 jednostek przy kącie $\alpha=60^\circ$	FW	150	100
		FR	400	100
3	Farby na zewnętrzne mury	FW	75	40
		FR	450	430
4	Farby kryjące do malowania wewnętrznych lub zewnętrznych elementów wykończeniowych i okładzin z drewna, metalu lub tworzyw sztucznych	FW	150	130
		FR	400	300
5	Lakiery do malowania wewnętrznych lub zewnętrznych elementów wykończeniowych oraz bejce, włącznie z nieprzezroczystymi	FW	150	130
		FR	500	400
6	Bejce cienkopowłokowe do wewnątrz i na zewnątrz	FW	150	130
		FR	700	700
7	Farby do gruntowania	FW	50	30
		FR	450	350
8	Farby do gruntowania o właściwościach wiążących	FW	50	30
		FR	750	750
9	Farby jednoskładnikowe wysokojakościowe	FW	140	140
		FR	600	500
10	Farby dwuskładnikowe wysokojakościowe do specjalnego stosowania, np. na podłogi	FW	140	140
		FR	550	500
11	Farby tworzące powłoki wielobarwne	FW	150	100
		FR	400	100
12	Farby z efektem dekoracyjnym	FW	300	200
		FR	500	200

Kategoria B. Dopuszczalne wartości maksymalnej zawartości LZO w produktach do odnawiania pojazdów

Lp.	Produkt	Typ	LZO (g/l) ¹⁾ (od 1 stycznia 2007 r.)
1	Preparaty do przygotowania i czyszczenia	Preparaty do przygotowania	850
		Preparaty do czyszczenia	200
2	Kity szpachlowe, szpachlówki	Wszystkie rodzaje	250
3	Farby do gruntowania	Podkłady wypełniające i farby do gruntowania metalu	540
		Grunt reaktywny	780
4	Farby nawierzchniowe	Wszystkie rodzaje	420
5	Farby wykończeniowe z efektami specjalnymi	Wszystkie rodzaje	840

1. Zawartość LZO w jednostkach g/l należy podawać zgodnie z metodami badań określonymi w Polskiej Normie PN-EN ISO 11890-2³⁾, a w przypadku obecności rozcieńczalników reaktywnych, zgodnie z normą ASTM D 23694⁴⁾.

2. Zawartość LZO określa masę lotnych związków organicznych, wyrażoną w gramach na liter (g/l) produktu gotowego do użycia. Masa lotnych związków organicznych w danym produkcie, która reaguje chemicznie podczas schnięcia, wbudowując się w powłokę, nie jest częścią zawartości LZO.

3. W przypadku produktów wymienionych w § 1 ust. 3, które wymagają dodania co najmniej jednego rozpuszczalnika lub innego składnika zawierającego rozpuszczalnik w celu uzyskania produktu gotowego do użycia, wartości dopuszczalne podane w załączniku odnoszą się do zawartości LZO w produkcie gotowym do użycia.

4. W gotowych do użycia produktach zaliczonych do kategorii B, z wyjątkiem wymienionego w lp. 1, odlicza się całą zawartość wody.

Objaśnienia:

¹⁾ g/l w produkcie gotowym do użycia.

²⁾ FW — farby wodne; FR — farby rozpuszczalnikowe.

³⁾ Polska Norma wprowadzająca normę europejską oraz normę międzynarodową PN-EN ISO 11890-2: 2002 Farby i lakiery — Oznaczanie zawartości lotnych związków organicznych (VOC). Część 2: Metoda chromatografii gazowej.

⁴⁾ ASTM D 2369:2003 Determining Volatile Organic Compound (VOC) Content of Paints and Related Coating /Oznaczanie zawartości lotnych związków organicznych (VOC) w farbach i produktach pokrewnych/.